48ste jaar. — N° 115. Dinsdag 24 September 1901.

DE POSTRIJDER

Men schrijft in te **Tongeren** bij M. COLLEE, uitgever en eigenaar van dit blad.

De *Postrijder* verschijnt 's dinsdags, 's donderdagen zaterdags.

Alle toezendingen van brieven, geld of aankondigingen moeten *franco* gedaan worden aan den uitgever, **groote Markt, n° 37-39, te Tongeren.**

DER PROVINCIE LIMBURG.

ABONNEMENT
Driemaal per week **6** franks per jaar.
Twee » » **5** » »
Een » » **4** » »
Een blad afzonderlijk **10** centiemen.
De abonnementen zijn vooraf betaalbaar.
Aankondigingen **15** centiemen per drukregel.
Reclamen, vonnissen en andere artikels voorafgaande of binnen in het blad : **1** fr. den drukregel.

TONGEREN, DEN 24e SEPTEMBER 1901.

SPOORLIJNEN IN LIMBURG.

TE GENCK. — Verl. zaterdag, zijn alhier van Genk de maatschappij Cockerill van Seraing verscheidene wagens met materieel aangekomen, om op de lijn tusschen Genck en Asch beringen te doen voor het zoeken naar kolen, onder geleide van M. Habets, ingenieur dier wereldberoemde firma.

TE NIEL BI-ASCH. — In deze gemeente, op goederen der familie Casters, is thans reeds een perceel grond aangekocht om beringen naar steenkolen te doen ; in de gemeente Asch zullen twee societeiten te gelijk daarmede beginnen ; men is nu reeds bezig het noodige materieel ter plaatse te brengen. Gebouwen zijn reeds aangekocht om woningen en magazijnen te maken.

NIEUWS uit de stad en de provincie.

TONGEREN. — MUURSCHILDERINGEN. — Onze goede Paters van het Beggijnhof zijn nog maar sinds een paar jaarkens in Tongeren en reeds hebben zij de schoone en oude Beggijnhofkerk een nieuw kader aanlatten geven. Nog over eenige dagen spraken wij van het nieuw orgel dat er ingehuldigd werd en thans kopen wij de ontdekking melden van prachtige muurschilderingen binnen de kerk tegen den muur van den ingang ontdekt.

Deze schilderingen stellen voor : een grooten boom van Jesse, van meer dan 7 meters hoogte en merkwaardig om zijne rijke tinten. Wat verder : figuren van aartsvaders : Mozes, David, enz. zeer wel te onderscheiden.

De commissie der monumenten heeft deze schildering ontdekt en den wensch uitgedrukt, dat zij zouden bewaard en hersteld worden.

VECHMAEL. — Op zondag 8e September, bracht het muziek der K. M. Sint-Cecilia met eenige bijzondere vrienden een bezoek aan den eerw. heer d'Huyvetter, pastoor van Vechmael en oud-kapelaan van Hasselt.

Den eerw. heer pastoor werd, namens zijne vrienden van Hasselt, een prachtig vaandel als aandenken aangeboden, om te dienen voor de reeds bloeiende Sint-Martinusgilde, die de eerw. heer pastoor te Vechmael opgericht heeft. Eene toespraak werd gehouden door den heer advokaat Bellefroid, waarop de eerw. heer d'Huyvetter in hartelijke en passende woorden antwoordde.

Menig keurig muziekstuk werd uitgevoerd door de Sint-Cecilia, tot groote voldoening der inwoners van Vechmael.

Om kwart voor drie begaven allen zich naar het lof, in het net en proper kerkje van Vechmael, waar de eerw. heer Broex, professor aan het Groot-Seminarie te Luik, de gelegenheidsrede hield en vervolgens het vaandel wijdde.

Het vaandel verbeeldt een altaarblad met vier kruisen op de hoeken, teeken der priesterlijke waardigheid van den begiftigde. In het midden prijkt, als zinnebeeld der liefdadigheid, Sint-Martinus die zijnen mantel in tweeën snijdt om de helft aan eenen arme te geven. Hij bevindt zich op witten grond, tot teeken van de zuiverheid der inzichten. De blauwe rand, rondom het middenstuk, laat denken aan de wederwaardigheden, die de eerw. heer d'Huyvetter in zijn leven ontmoette, doch die hij door standvastigheid te boven kwam, zooals door het eikenloof verbeeld wordt. Op den uitersten rand van het vaandel zijn de groene en witte kleuren van Hasselt.

In den namiddag deed de Casino een uitstapje naar de zeer merkwaardige grotten van Vechmael, nabij het (vorig) kasteel van Heusisdael.

EYGENBILSEN. — In de afgeloopen week hebben verscheidene oversten van de Staatsspoorwegen een onderzoek gedaan van de lijn tusschen Munster- en Eygenbilsen.

Volgens er sprake is, zou men van zinnens zijn de « rampe » tusschen beide staties te verkleinen met aanvulling van grond en kiezel.

ZEPPEREN. — EE. PP. Karthuizers, uit Frankrijk hebben alhier voor ruim 1.000,000 fr. het kasteel met omliggende goederen van den heer baron Octave de Pitteurs gekocht en zullen er zich onverwijld komen vestigen.

WALTWILDER. — Zondag 29e September, ter gelegenheid der kermis, groot concert, te geven door de fanfare van Waltwilder, met de welwillende medehulp der fanfare van Eygenbilsen.

SINT-TRUIDEN. — Er wordt sedert eenige dagen druk gearbeid in het prachtig goed der geachte familie van Brienen, in de Ridder- en Koestraat, om hetzelve in gereedheid te brengen tegen de aankomst uit Frankrijk der EE. PP. Assomptionisten, die er eerlang hun intrek in zullen nemen. Tot hiertoe is bovengenoemd goed aan de EE. PP. slechts verhuurd, doch, zoo het schijnt, met beloofte van verkoop.

HEERS. — Dat de landbouw niet meer kwijnt is bewezen door dit feit, dat hier op eenen onbliken verkoop een 40-tal hectaren land op eenige stonden aan den man kwamen, aan de prijzen van 200 tot 250 fr. de roede of ongeveer 1100 fr. de hectare.

LANAEKEN. — Een groot Herdadigheidsconcert zal alhier aanstaande 29 September a. s. gegeven worden door eenige voormalige dames, ingezetenen uit het dorp, met medewerking van de Koninklijke fanfaren en verschillende beroemde kunstenaars en kunstenaressen.

Dit grootsch concert, ten voordeele der verlatene kinderen, zal veel bijval hebben.

BINNENLAND.

JEMEPPE. — DE WERKSTAKING. — *Revolverschoten.* — De werk- en nijverheidsraad was zaterdag om 5 ure namiddag, samengekomen in het gemeentehuis om de kwestie der werkstaking van de koolmijn Marihaye te bespreken.

Gedurende de zitting stonden talrijke werkstakers voor het gemeentehuis. Hunne houding was kalm.

Om 6 1/4 ure was de zitting geëindigd. M. Gustaaf Trasenster, bestuurder der koolmijn van Ougrée-Marihaye kwam eerst buiten ; na hem volgde M. Banneux, bestuurder der koolmijn van Horloz.

M. Trasenster werd op geroep en geschreeuw onthaald ; hij stapte in een rijtuig en deed zich naar de statie voeren.

M. Banneux had in hetzelfde rijtuig plaats genomen.

De beide koolmijnbestuurders begaven zich bij den statieoverste en vroegen bescherming.

De werkstakers waren eenige oogenblikken nadien ook aan de statie gekomen en hadden al de uitgangen bezet.

Steenen werden naar het bureel van den statieoverste geslingerd. De statieoverste, en eenige bedienden trachten de woedende menigte na achteruit te drijven, doch zij werden oververgoten en met slagen overladen.

De revolvers kwamen voor den dag en verscheidene schoten werden door het bureel van den statieoverste gelost, waarin de beide koolmijnbestuurders zich bevonden.

De ruiten vlogen in stukken en de werkstakers kwamen vooruit naar het bureel.

Een der bestuurders, zich in gevaar ziende, haalde eenen revolver te voorschijn en schoot in de richting der aanvallers.

Twee personen werden gekwetst. Thans nam de zaak eene nog ernstigere wending.

Gelukkiglijk stoomde de trein de statie binnen en MM. Trasenster en Banneux sprongen in eenen waggon.

De statieoverste, die al zijne tegenwoordigheid van geest behouden had, deed den trein vertrekken Vooraleer de reizigers die te Jemeppe moesten afstappen, de waggons kond te verlaten.

De werkstakers achtervolgden eenige stonden den trein en schreeuwden doodsbedreigingen uit tegen de twee bestuurders. Vele steenen werden naar den trein geslingerd.

Weldra echter klauterden de werkstakers over de afsluiting der statie en verlieten de afbankelijkheden van den spoorweg.

De gekwetsten werden door hunne gezellen medegedragen.

Niemand der aanvallers is gekend.

Het parket is verwittigd en heeft een streng onderzoek ingesteld.

(Nadere bijzonderheden). — De oorzaak van den oploop befust, volgens het schijnt, op een misverstand.

In de zitting van den werk- en nijverheidsraad kwam het teruggeven der werkboekjes ter sprake.

Een der leden zegde tot M. Trasenster :

— « Maar M. de bestuurder dan zult ge van ons landloopers *(vagabonds)* maken. »

« Wel, antwoordde lachend M. Trasenster, als ge niet werkt zooals thans het geval met u is, dan heeft uw gedrag veel gelijkenis met dat der vagabonden. »

Het woord vagebond deed de ronde in Seraing en Flémalle. Op straat hoorde men de werkstakers elkaoder toeroepen : « *Vagebond, vagebond.* »

Deze uitroepen maakten een diepen indruk op de weinig ontwikkelde mijnwerkers.

Een driehonderdtal werkstakers hadden hunne afgevaardigden naar de zitting van den werk- en nijverheidsraad geleid en bleven gedurende de zitting voor de vergaderzaal staan.

Het waren deze lieden welke de statie overrompeld hebben.

M. Trasenster kreeg drie steenen op de borst. Hij riep tot de aanvallers dat zij moesten op afstand blijven.

Daar deze voortgingen met steenen te werpen en vuurschoten losten, aarzelde M. Trasenster niet meer en schoot op zijne beurt in den hoop der aanvallers.

Een der gekwetsten woont te Flémalle, hij heeft eenen kogel in de zijde gekregen ; de wonde is niet erg.

Een mijnwerker van Seraing is in den onderbuik getroffen. De kogel is kunnen uitgehaald worden.

De ontroering in de streek is zeer groot.

— FAMILLEUREUX. — WANHOP. — Een jonge soldaat, die in verlof wekomen was, heeft zich in de vaart alhier verdronken. Zijn lijk werd opgevischt. Aan verscheidene vrienden had de jongen verklaard dat hij een walg gevoelde voor den soldatenlidmaat.

— In een huisgezin der Van den Bogaerdenstraat te Brussel was maandag morgend twist ontstaan en de man bracht de vrouw eenen messteek toe. Toen hij zag hoe zij bloedde, nam hij de vlucht en riep dat hij zich ging verdrinken. Men heeft hem niet meer weergezien en men vreest dat hij zich zal gezelfmoord hebben. De vrouw wordt bij hare zuster verzorgd.

— In de kleine gemeente Dondelberg heeft men in eene steengroef eene steensoort gevonden, die men vermoedt goud te bevatten. Zelfs zou eene eerste ontleding reeds de aanwezigheid van goud hebben doen vaststellen. Past nu maar op dat de Engelschen het niet te weten komen.

— Er wordt uit Spa gemeld, dat de gezondheidstoestand der koningin eene onrustwekkende wending neemt, ofschoon men officieel nog alle reden tot ongerustheid loochent. De bezwijming, waarvan wij dezer dagen spraken, werd door verscheidene andere gevolgd.

De oorlog TUSSCHEN Engeland en Transvaal

Nieuwe Engelsche neerlagen.

GEVECHT TE STOFFELBERG, IN DE KAAPKOLONIE.

De verliezenlijst van 20 September meldt dat er op 12 September een gevecht is geleverd, waarover lord Kitchener tot hiertoe nog niets gemeldt heeft... het slechts is afgeloopen voor de Engelschen.

Bethune's bereden voetvolk verloor dien dag 7 *dooden, 1 luitenant zwaar gewond, 2 man zwaar en 3 licht gewond.*

De verliezenlijst meldt ook dat, in de verassing der grenadiers, op 16 dezer, *luitenant Rebow en 2 man zwaar en 5 licht gewond.*

Hoeveel grenadiers er gevangen zijn genomen, wordt nog altijd niet gemeld.

Verder is een man verdronken en 5 man zijn gewond.

* *

DE NEERLAAG BIJ ELANDSRIVIERPOORT.

Het aantal verliezen is werkelijk groot dan eerst gemeldt is.

Londen 21 Sept.

Uit de verliezenlijst van vandaag blijkt dat werkelijk de verliezen, die generaal Smuts aan de Engelschen toegebracht heeft ten oosten van Tafkustad, aanzienlijker zijn dan zij in het telegram van lord Kitchener zijn gemeld.

Niet 3 officiers en 20 man zijn *gedood, maar 3 officiers en 30 man. Verder 34 lansiers gewond.*

De *Magd. Ztg.* had wel gelijk te melden, dat de eerste cijfers beneden de waarheid waren. En God weet wat de aanvullingslijsten ons zullen bekend maken

* *

Engelsche neerlaag bij Vlakfontein.

ALWEER TWEE KANONNEN VEROVERD DOOR DE BOEREN.

Kitchener meldt niet wat van het eskort geworden is.

Londen 20 Sept.

Kitchener seint uit Pretoria dd. 19 dezer : Twee kanonnen van de Koninklijke Rijdende Artillerie, die bij de waterwerken waren achtergelaten met het erkort van eene compagnie bereden infanterie, zijn, 24 kilom. ten Zuiden van Vlakfontein omsingeld door eene overmacht van den vijand en overmeesterd. Een luitenant van de artillerie sneuvelde. Kolonnen zetten den vijand na.

Nadere bijzonderheden.

Meer dan 100 man krijgsgevangen genomen door de Boeren. — Al de Engelsche krijsgevangenen in vrijheid gesteld.

Lord Kitchener seint eindelijk, uit Pretoria, 22 September, bijzonderheden over het gevecht aan de waterwerken bij Vlakfontein, waar de Boeren twee kanons veroverd hebben.

Hij meldt dat de Engelschen daar verloren hebben : 1 *officier en 5 man gedood, 23 man gewond, 6 officiers en 99 man krijgsgevangen.*

De Boeren hebben 4 officiers en 95 man in vrijheid gesteld.

De Engelsche kolonnen, die de Boeren achtervolgden, zijn met hen slaags geraakt nabij Deweisdorp.

DITJES en DATJES.

— Uw laatste baas was een boer en gij zegt dat gij hem verlaten hebt om reden van 't eten. Wat schreeide hieraan.

— Luister Mijnheer : Wanneer een koe stierf dan moesten we haar opeten en alle dagen rundvleesch koolwen ; wanneer het een varken was, dan aten wij weken achteren varkensvleesch. Zekeren dag stierf zijne schoonmoeder en toen ben ik weggeloopen.

Op Zee. — 1e *Schipper.* — Hela ! Jack ! wordt wakker ! Het schip is lek !

2e *Schipper* (half slapend). — Laat me gerust.

— Er is aan eenen kant van 't schip een gat, en wij loopen onder.

— Maakt aan den anderen kant ook een gat, en laat het water daar uitloopen.

— « Paatje groeit gii nog ? »
— « Waarom dat Marieke ? »
— « Omdat uw kop door uw haar komt !.... »

Bestuurder (tot 'nen gevangene). — Omdat ge u goed gedraagt, zou ik u wel willen een geschenk doen. Wat zoudt gij 't liefst hebben ?

Gevangene. — Och, mijnheer, als 't u eender is, ik zou wel eens willen deelnemen aan 'nen hardloopersprijskamp.

Conducteur. — Hoe komt gij met een plaatsbiljet 3e klas in een waggon 1e klas te zitten.

Suske. — Ja, ziet gij, ik heb een mandje met kaas bij me, dat nog al erg stinkt en omdat di wagon toch leeg was, dacht ik, ik zal daar maar in gaan, dan hinder ik niemand.

Spreuken over de vriendschap.

— Die vindt of wint een waren vriend,
Hij heeft zijn dagloon wel verdiend.

— Uit door gelijken aard
Dat vriendschap wordt gebaard.

— Dat soort met soort vergaart is geenszins [te misprijzen,
Indien zij aan malkaar de baan der deugd [aanwijzen.

— Die ware vriendschap niet wil breken,
Bemint zijn vriend met zijn gebreken.

— Een vriend is hij die u vermaant van uw [gebreken.
Veel meer dan hij die nooit daarvan durft [spreken.

— Zoolang men voorspoed heeft, dan telt men [vele vrienden,
Maar als het kwalijk gaat, dan zijn er geen [te vinden.

— Die geene vrienden heeft, is zeker te [beklagen,
Maar die er heeft te veel, heft veleen die hem plagen.

Loten van Brussel van 1886.

Bij de 89e trekking, welke, den 14 dezer plaats had, zijn 81 series, ieder van 25 stuks, uitgekomen :

532	25330	45449	73463	88186	99651
596	27513	45791	73553	89072	101675
7459	28640	50283	74112	89442	102151
8220	31306	50326	74949	89708	102833
8820	31795	50891	75882	91536	106555
8823	33509	55504	77621	93206	109287
8829	35085	58231	89904	93676	110698
12464	35176	61315	81292	95826	112558
14272	38661	61841	81549	94295	112872
15446	38713	64883	81767	95448	113197
16605	42013	66422	82814	95581	113363
19015	44151	68157	83608	95821	
20573	44516	70821	84234	98442	
21118	45206	71349	88072	99039	

De bijzonderste prijzen zijn gewonnen door de volgende nummers.

S. 61841	N. 8	fr. 40000	S.	74112	Nr 2	fr. 150
» 81767	» 13	» 2500	»	88186	» 16	» 150
» 79904	» 19	» 1000	»	94295	» 15	» 150
» 21118	» 19	» 500	»	94295	» 20	» 150
» 61841	» 1	» 500	»	95448	» 10	» 150
» 8829	» 11	» 150	»	95821	» 22	» 150
» 12464	» 20	» 150	»	98442	» 21	» 150
» 15446	» 10	» 150	»	99039	» 11	» 150
» 16605	» 4	» 150	»	110698	» 5	» 150
» 20573	» 11	» 150	»	112558	» 4	» 150
» 35055	» 14	» 150	»	112558	» 13	» 150
» 50891	» 17	» 150	»	112558	» 18	» 150
» 55504	» 20	» 150				

De andere nummers, in bovenstaande series vervat, zijn uitbetaalbaar met 110 fr.

Uitbetaling 2 Jan. 1902.

— *Voor de KEUKEN.* — Een krachtige bouillon verkrijgt men, door magere biefstuk zeer fijn te hakken en hierop warm water — geen kokend — te gieten. Men laat dit 12 ure toegedekt trekken en perst het vervolgens door een doek, waarna men er zout naar smaak bijdoet.

— *GIET HOUTAZIJN* in de gaten waar zich ratten en muizen ophouden. De beesten kunnen